Ar3Ge-1912'0222-03

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΩΡΑ

ΤΑ ΤΡΙΚΚΑΛΑ
ΕΟΡΤΑΖΟΝΤΑΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ
ΑΛΗΘΗΣ ΠΑΝΖΟΥΡΛΙΣΜΟΣ

ΤΡΙΚΚΑΛΑ, 23 Φεβρουαρίου. Ἦτο ἡ ὥρα 8η π. μ. τῆς 21ης λήγοντος μηνός, ὅτε συνεχεῖς πυροβολισμοὶ ἠκούσθησαν ἀπὸ τοῦ σιδηροδρ. σταθμοῦ μας.

—Τὰ Γιάννενα ἔπεσαν! ἐφώναζεν εἰς σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος κατερχόμενος εἰς τὴν πόλιν δρομαίως.

Ἡ πρώτη εἴδησις ἦλθε μέσῳ τοῦ τηλεγραφείου τῶν σιδηροδρόμων Θεσσαλίας Τί ἐπηκολούθησε τότε εἶνε ἀφάνταστον.

Ἕξαλλος ὁ λαὸς χύνεται ἐκ τῶν συνοικιῶν εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν ζητωκραυγάζων, δακρύων.

Τὰ ὅπλα καὶ τὰ περίστροφα ἤρχισαν νὰ διαλαλοῦν τὸ μέγα γεγονός.

Ἡ ἀτμομηχανὴ τοῦ σιδηροδρόμου ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἀναχωροῦσα διὰ Καλαμπάκαν, ἤρχισε νὰ συρίζῃ δαιμονιωδῶς ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ μας μέχρι Καλαμπάκας, κατὰ διαταγὴν τοῦ σταθμάρχου κ. Τζουβαρίδου.

Ἀτελεύτητοι κωδωνοκρουσίαι ἐδόνουν τὸν ἀέρα.

Ὁ λαὸς ἔξαλλος ἐζητωκραύγαζε διαρκῶς.

—Ζήτω ὁ Διάδοχος!
—Ζήτω ὁ Βενιζέλος!
—Ζήτω ὁ στρατός μας!
—Ζήτωσαν τὰ εὐζωνάκια μας.

Εἰς τὴν κεντρικὴν πλατεῖαν διωργανώθη ὀγκώδης διαδήλωσις, ἧς ἐπὶ κεφαλῆς ἦτο ὁ πρόεδρος τῶν ξενοδόχων κ. Λ. Κατσάμπας.

Περιῆλθεν ὁλόκληρον τὴν πόλιν προπορευομένης τῆς μουσικῆς.

Ἀπὸ τὰ παράθυρα καὶ τὰ μπαλκόνια τῶν οἰκιῶν ἐρρίπτοντο ἐπὶ τῶν διαδηλωτῶν ἄνθη εὔοσμα, ὄρυζα κλπ. ὑπὸ κυριῶν, δεσποινίδων καὶ μικρῶν παιδιῶν.

Τὴν δεκάτην καὶ ἡμίσειαν ἐτελέσθη ἐν τῷ ἐνταῦθα μητροπολιτικῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Ἐπισκέψεως δοξολογία, καθ' ἣν παρέστησαν ἅπασαι αἱ ἀρχαὶ καὶ χιλιάδες λαοῦ.

Ὁ ναὸς ἦτο ἀσφυκτικῶς πλήρης.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς δοξολογίας ὁ λαὸς καὶ πάλιν ἐζητωκραύγασεν ὑπὲρ τοῦ Βασιλέως, Διαδόχου, Βενιζέλου, γενναίου στρατοῦ μας κλπ.

Τέλος ἡ διαδήλωσις διελύθη περὶ τὴν 12ην μεσημβρινήν.

Μέχρι τῆς ἑσπέρας οἱ πυροβολισμοὶ δὲν ἔπαυσαν.

Σιδηροδρομικός τις ὑπάλληλος, ἀφ' ἧς στιγμῆς ἐγνώσθη ἡ χαρμόσυνος εἴδησις, παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ἓν ὅπλον Γκρᾶ καὶ ἱστάμενος εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ Ληθαίου τοῦ διασχίζοντος τὴν πόλιν μας, ἐπυροβόλει διαρκῶς μέχρις ἑσπέρας.

Τὸ ἑσπέρας διάφοροι ὅμιλοι διεσκέδασαν μέχρι πρωΐας.

Εἰς τὴν λέσχην εἶχε παρατεθῆ δεῖπνον τῇ μερίμνῃ τοῦ μηχανικοῦ κ. Τζοιμέρκα, εἰς ὃ παρεκάθησαν ὁ πρόεδρος τῶν πρωτοδικῶν κ. Λουκᾶκος, οἱ πρωτοδίκαι, ὁ διευθυντὴς τῆς Ἀστυνομίας κ. Ἀναγνωστόπουλος, ὁ κ. ταμίας, ἅπασαι ἐν γένει αἱ στρατιωτικαὶ καὶ πολιτικαὶ ἀρχαί.

Τὸ δεῖπνον διήρκεσε μέχρι πρωΐας ἐν μέσῳ ζητωκραυγῶν καὶ πυροβολισμῶν.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ
ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΔΙΑΔΟΧΟΝ
ΕΠΙ ΤΗ ΝΙΚΗ

Πρὸς τὴν Α. Β. Υ. τὸν Διάδοχον ἀπεστάλησαν ἐπὶ τῇ ἁλώσει τῶν Ἰωαννίνων τὰ ἑξῆς συγχαρητήρια τηλεγραφήματα.

Α. Υ. Κωνσταντῖνον Διάδοχον, Ἰωάννινα.

Σύλλογος Τεχνιτῶν Λεβαδείας εὐλαβῶς συγχαίρει ἐπὶ νικηφόρῳ ἀπελευθερώσει ἀδελφῶν μας Ἠπείρου καὶ Μακεδονίας.

Ὁ πρόεδρος Δημ. Δάλκας, ὁ γραμματεὺς Γ. Κοτζιάσης.

Α. Β. Υ. Διάδοχον Κωνσταντῖνον, Ἰωάννινα.

Διερμηνεύων αἰσθήματα λατρείας καὶ θαυμασμοῦ ἁπάντων τῶν δημοτῶν μου, καὶ ἐπὶ τῷ ἱερῷ γεγονότι τῆς ἁλώσεως τῆς ὀχυρωτάτης πόλεως τῶν Ἰωαννίνων εὐλαβῶς ὑποβάλλομεν ἔνθερμα συγχαρητήρια πρὸς τὸν ἀήττητον στρατηλάτην Διάδοχον Κωνσταντῖνον, ἀναπέμποντες καὶ ἱκεσίας τῷ Ὑψίστῳ ὅπως σκέπῃ καὶ διαφυλάττῃ τὸν δαφνοστεφῆ Ἀρχιστράτηγον μετὰ τῶν ἡρωϊκῶν μαχητῶν του.

Κυριακόπουλος
Δήμαρχος Εὐρωστίνης

Ἐπὶ τῇ περιφανεῖ νίκῃ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ὁ «Σύνδεσμος Λαχανοπωλῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς» ἀπηύθυνε, διὰ τοῦ Προεδρείου αὐτοῦ, πρὸς τὸν Διοικητὴν Διάδοχον, τὸ κατωτέρω συγχαρητήριον τηλεγράφημα:

Α. Β. Υ. Διάδοχον

Ἐν μέσῳ τῶν παγκοσμίων ἐκδηλώσεων θαυμασμοῦ καὶ τῶν Πανελλήνων εὐχῶν καὶ συγχαρητηρίων, ἅτινα ἀθρόως ἀπευθύνονται πρὸς τὸν ἔνδοξον Ἀρχιστράτηγον καὶ δαφνηφόρον Νικητὴν Διάδοχον, ἐν ἐλπίδι αὐτὴν τοῦ Γένους, εὐαρεστηθῆτε, παρακαλοῦμεν, νὰ δεχθῆτε καὶ τῆς ὁλομελείας τοῦ Συνδέσμου Ὀπωροπωλῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς τὰ θερμότατα συγχαρητήρια σὺν τῇ ἐκφράσει τῆς ἀπείρου εὐγνωμοσύνης, ἀφοσιώσεως καὶ θαυμασμοῦ αὐτῆς.

Ὁ Πρόεδρος
ΙΩΑΝ. ΛΥΚΟΥΡΗΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Δ. Γεωργακόπουλος

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ ΕΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΕΚΤΕΝΗΣ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΠΕΣΤΑΛΜΕΝΟΥ ΤΗΣ "ΠΑΤΡΙΔΟΣ,,
Ο ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ.-Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΡΧΩΝ.-Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ.-Η ΦΡΕΝΙΤΙΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ.-Ἡ ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ.-

ΙΩΑΝΝΙΝΑ, 22 Φεβρουαρίου. (Τοῦ ἀπεσταλμένου συντάκτου μας). — Ἀπὸ τῆς ἑσπέρας τῆς χθὲς εὑρίσκομαι εἰς τὰ Ἰωάννινα καὶ ἀκόμη δὲν ἠμπορῶ νὰ συγκεντρώσω τὰς σκέψεις μου διὰ νὰ σᾶς γράψω. Ἀκόμη διατελῶ ὑπὸ τὴν κατάπληξιν τοῦ μεγάλου γεγονότος, τὴν ὁποίαν ἐντείνει ὁ συναγερμός, ἡ ἀλλοφροσύνη, ὁ ἀφάνταστος ἐνθουσιασμός, ὁ ὁποῖος κυριαρχεῖ εἰς τὴν ἐλευθερωθεῖσαν πόλιν.

Ἀπὸ τὸ Ἐμὶν Ἀγᾶ ὅπου ὡς γνωστὸν ἦτο τὸ στρατηγεῖον τοῦ Διαδόχου, ἐξεκίνησα μετ' ἄλλων συναδέλφων περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς χθές. Τὸ στρατηγεῖον διέθεσε διὰ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ Τύπου μίαν ἄμαξαν. Περνοῦμε τὴν Κανέταν, ὅπου εἶνε τοποθετημένα τὰ βαρέα πυροβόλα, εἰς τὰ ὁποῖα χρεωστεῖται μέγα μέρος τῆς σημερινῆς νίκης. Κατάκειται πλέον ἀδρανῆ, ἀλλὰ στεφανωμένα μὲ δάφνας. Τὴν δάφνην τῆς νίκης, τὴν ὁποίαν οἱ στρατιῶται ἔκοψαν καὶ ἔφεραν ἀπὸ τὸ ἀντικρὺ Μπιζάνι. Τὸ θέαμα μὲ συνεκίνησε. Ἐδάκρυσα τὸ δάκρυ τὸ ὁποῖον προκαλεῖ ὁ ἐνθουσιασμός. Κάμπτομεν τὴν ὁδὸν καὶ εὑρισκόμεθα πρὸ τοῦ Μπιζανίου. Τὸ ὑπερήφανο Μπιζάνι, τὸ ὁποῖον ἐδάμασε τὰ σαλληκάρια μας. Εἰς τὸν δρόμον μας δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ συναντῶμεν στρατεύματα συνοδεύοντα αἰχμαλώτους. Ὁ κ. Καλάρης μᾶς χαιρετᾷ μὲ χαράν. Ὁ ἐνθουσιασμός του ἦτο ἐζωγραφισμένος εἰς τὸ πρόσωπόν του. Τὸ γεγονὸς τὸν ἔκαμε νὰ λησμονήσῃ τὸ δεινὸν πλῆγμα τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ του.

ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΠΤΩΜΑΤΑ

Ὅλον τὸν προχωροῦμεν σὺν ἀπείρῳ πλήθει τῶν Ἰωαννίνων, ὁ ὁποῖος τὰς τελευταίας ἡμέρας ἐρρανταίνθη μὲ ἄφθονον αἷμα· δεξιά, ἀριστερά, μέσα εἰς τὸν δρόμο ἀκόμη συναντῶμεν πτώματα Τούρκικά.

Εἰς μίαν παρόδιον τάφρον εἶνε συσσωρευμένα δέκα πτώματα, ἄλλα ξαπλωμένα ἀνάσκελα, ἄλλα πρηνῆ, ἄλλα κουβαριασμένα, πλέονται εἰς τὸ αἷμά των. Ἕνας στρατιώτης, πιθανῶς Ἀλβανός, τὴν ὥραν ποῦ ἐπερνούσαμε ἔδιδε τὸν τελευταῖον σφαδασμόν.

Ὅλοι αὐτοὶ ἐσαρώθησαν κατὰ τὴν νυκτερινὴν καταδίωξιν ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου στρατοῦ, τοῦ προελαύνοντος ραγδαίως ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ.

Εἰς τὸ τρίτον χιλιόμετρον πρὸ τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων συναντῶμεν τὴν δευτέραν ἀμυντικὴν γραμμήν. Ἐκεῖ ἐπὶ τῶν ὑψωμάτων τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ εἶχον κατασκευασθῆ πρόχειρα ὀχυρώματα πεζικοῦ καὶ πυροβολικοῦ διὰ νὰ χρησιμοποιήσουν ταῦτα ὡς δευτέραν γραμμὴν ἐν περιπτώσει ὑποχωρήσεως. Ὁ πανικὸς ὅμως ἦτο τοιοῦτος, καὶ ἡ προέλασις καὶ τὸ πῦρ τῶν ἡμετέρων τόσον σφοδρόν, ὥστε δὲν ἠδυνήθησαν νὰ χρησιμοποιήσουν τὰ ὀχυρώματα -ιαυδιὸ ρι ᾳζιᾳ κωιρρ ρᾧΠ ᾽ριρνι νι γεῖόν του ὁ Ἐσσὰτ πασσᾶς.

Ἤδη εἰς τὸν τόπον ἐκεῖνον διακρίνομεν σκηνάς, ἔπιπλα, ὅπλα, ροῦχα διάφορα, σκορπισμένα φύρδην μίγδην, πτώματα ζώων καὶ στρατιωτῶν Τούρκων.

ΚΑΛΩΣ ΜΑΣ ΗΛΘΑΤΕ!

Προχωροῦμεν καὶ εἰς ὀλίγα λεπτὰ εὑρισκόμεθα εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως. Ξεδιπλώνω μίαν Ἑλληνικὴν σημαίαν, τὴν ὁποίαν ἔφερα μαζύ μου. Ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς σημαίας οἱ πρῶτοι Ἰωαννῖται τοὺς ὁποίους συνήντησα ἐξέσπασαν εἰ ςουρανομήκεις ζητωκραυγὰς καὶ ἐπευφημίας. Ἡ ἅμαξά μου διέρχεται τὰς κεντρικωτέρας ὁδοὺς τῆς πόλεως καὶ σταθμεύει πρὸ τοῦ Διοικητηρίου. Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ κόσμος ξετρελλαμένος ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμόν του, ἕνα ἐνθουσιασμὸν ποῦ πρώτην φορὰν συνήντησα εἰς τὴν ζωήν μου, χειροκροτεῖ, ζητωκραυγάζει, χαιρετᾷ τὴν σημαίαν μας μὲ τὰς ἀδολωτέρας πατριωτικὰς ἐκδηλώσεις.

— Καλῶς μᾶς ἤλθατε.
— Ζήτω ἡ Ἐλευθερία.
— Ζήτω ἡ Μεγάλη Ἑλλάς.

Ὁμολογῶ ὅτι αἱ ἐκδηλώσεις αὐταὶ τοῦ λαοῦ τῶν Ἰωαννίνων μὲ συνεκίνησαν βαθύτατα.

Ὅλα τὰ σπήτια, ὅλα τὰ καταστήματα, ὅλοι οἱ δρόμοι ἔχουν στολισθῆ μὲ Ἑλληνικὰς σημαίας. Πανταχοῦ κυριαρχοῦν τὰ ἐθνικὰ χρώματα. Ποῦ εὑρέθησαν αὐταὶ αἱ σημαίαι;

— Αἱ γυναῖκές μας, τὰ κορίτσια μας, μοῦ λέγει ἕνας ἐνθουσιώδης Ἰωαννίτης, ἀπὸ καιροῦ προητοίμαζαν τὰ τῆς σημερινῆς ὑποδοχῆς. Καθ' ὃν χρόνον τὸ κανόνι ἐκτόνα γύρω μας αὐταὶ προσηύχοντο διὰ τὴν νίκην τῶν Ἑλληνικῶν ὅπλων, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως κλεισμέναι στὰ δωμάτιά των ἔφκιαναν Ἑλληνικαῖς σημαίαις.

Τὴν ὥραν καθ' ἣν κατερχόμεθα τῆς ἁμάξης μας, ἡ πλατεῖα τοῦ Διοικητηρίου εἶνε γεμάτη κόσμο. Ἐδῶ ἄλλο πανδαιμόνιον. Κάτω ὅλη ἡ ἔκτασις εἶνε γεμάτη ἀπὸ ξεσχισμένα φέσια, ὅπως καὶ ὅλοι οἱ δρόμοι τῶν Ἰωαννίνων. Κανεὶς πλέον δὲν φορεῖ φέσι, καὶ ἐπειδὴ τὰ κατασταλάγματα δὲν εἶχαν ἄλλα ἀρκετὰ καλύμματα, οἱ περισσότεροι γυρίζουν στοὺς δρόμους ἀκάλυπτοι. Κανεὶς ὅμως, κανεὶς, δὲν θέλει νὰ φέρῃ εἰς τὴν κεφαλήν του τὸ μισαρὸν ἔμβλημα τῆς τυραννίας. Μόνον ἐλάχιστοι Τοῦρκοι θεῶνται εἰς τοὺς δρόμους φεσοφοροῦντες. Τὰ μπαλκόνια, τὰ παράθυρα, αἱ ταράτσες, ὅλα γεμάτα ἀπὸ κυρίας καὶ δεσποινίδας, αἱ ὁποῖαι ἀμπαλλῶνται μὲ τὸν λαὸν ποῦ ἐκδηλώνει εἰς τοὺς δρόμους τὰ αἰσθήματα καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν του. Γρηοῦλες ποῦ ἔζησαν μακρὰν σειρὰν ἐτῶν δουλείας, ἔκλαιον καὶ ἐσταυροκοποῦντο διὰ τὸ μεγάλο θαῦμα, ποῦ ἔζησαν νὰ ἰδοῦν. Γέροντες διελθόντες ζωὴν ὁλόκληρον μαρτυρίων καὶ συγκινήσεων, ἔκυπτον καὶ ἠσπάζοντο τὰ πέταλα τῶν ἀλόγων τοῦ ἱππικοῦ ποῦ εἰσῆλθε πρῶτον εἰς τὴν πόλιν ὑπὸ τὸν κ. Σοῦτσον. Κόραι, αἱ ὡραῖαι κόραι τῶν Ἰωαννίνων, αἱ ὁποῖαι ἔκρυπτον τὴν καλλονήν των, τρέμουσαι πρὸ τῆς θέας τῶν Ὀθωμανικῶν τεράτων, ἔρριπταν μὲ ἄνθη καὶ μῦρα τὸν διερχόμενον στρατόν μας.

Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΑΡΧΩΝ

Ὁ κ. Σοῦτσος μετὰ τοῦ ἱππικοῦ εἰσῆλθε τὴν 10ην πρωΐνην, ἀμέσως δὲ ἐγκατεστάθη εἰς τὸ στρατιωτικὸν Διοικητήριον, προσλαβὼν ὡς ὑπασπιστήν του τὸν ὑπίλαρχον κ. Μελᾶν. Ὀλίγον κατόπιν εἰσῆλθον εἰς τὴν πόλιν ὁ πρώην Γενικὸς Πρόξενος κ. Φορέσης μετὰ τοῦ ἀνωτέρου στρατονόμου κ. Τρουπάκη, ὅστις ἀμέσως ἔδωσε τὰς δεούσας διαταγὰς διὰ τὴν φρούρησιν τῆς πόλεως.

Οἱ κ. κ. Φορέσης καὶ Τρουπάκης ἀμέσως διένειμαν προκηρύξεις τοῦ Ἀρχιστρατήγου, διὰ τῶν ὁποίων ἐδηλοῦτο ὅτι οἱ πολῖται ἀνεξαιρέτως φυλῆς καὶ θρησκεύματος θὰ τύχουν εὐνομίας καὶ ἰσοπολιτείας. Δι' ἑτέρας διαταγῆς του ὁ κ. Τρουπάκης καθίστα γνωστὸν ὅτι τὰ καταστήματα δέον νὰ κλείουν τὴν θην νυκτερινὴν ὥραν ἀκριβῶς.

Τὴν νύκτα διετέθησαν ἰσχυρότατοι περιπολίαι ἐξ ἐφίππων καὶ πεζῶν, αἵτινες μετὰ ζηλευτῆς δραστηριότητος κατώρθωσαν νὰ ἐξασφαλίσουν τελείως τὴν τάξιν καὶ ἀσφάλειαν.

Οἱ ξένοι ἐκφράζονται ἐνθουσιωδῶς διὰ τὴν ἐπικρατήσασαν τάξιν.

Μετὰ τὴν εἴσοδον τοῦ ἱππικοῦ εἰς τὴν πόλιν, εἰσῆλθε καὶ τὸ 10ον σύνταγματῶν εὐζώνων, ἤτοι τὸ 8ον καὶ 9ον εὐζωνικὰ τάγματα, ἅτινα προήλασαν προχθὲς καταδιώξαντο τοὺς τελευταίους Τούρκους φυγάδας τῆς ἀριστερᾶς.

Τὸ ἑσπέρας ἐπίσης, διαταγῇ τοῦ Ἀρχηγείου, εἰσῆλθε τὸ 7ον πεζικὸν σύνταγμα τὸ ὁποῖον ἀνέλαβε τὴν φρούρησιν τῆς πόλεως. Σήμερον εἰσῆλθε τὸ 15ον σύνταγμα πεζικοῦ, ὡς καὶ τμήματά τινα τῆς 4ης Μεραρχίας. Ὁ ἄλλος στρατός μας ἠοχολήθη εἰς τὴν φρούρησιν τῶν αἰχμαλώτων, οἵτινες παρεδίδοντο κατὰ τμήματα χθὲς τὴν νύκτα εἰς Μπιζάνι, Κατσικὰ καὶ ἄλλα σημεῖα.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΝ ΕΣΣΑΤ

Εἰς τὰ Ἰωάννινα παρεδόθησαν οἱ περισσότεροι τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ, ἀνερχόμενοι εἰς διακοσίους περίπου. Μεταξὺ αὐτῶν ἦσαν καὶ ὁ ἀρχιστράτηγος Ἐσσὰτ πασσᾶς, ὁ ἀδελφός του ἀντισυνταγματάρχης τοῦ μηχανικοῦ Βεῖπ βέης, πλεῖστοι ἀνώτεροι καὶ κατώτεροι ἀξιωματικοὶ τῶν διαφόρων ὅπλων. Πάντες οὗτοι κρατοῦνται ἐντὸς οἰθούσης τοῦ ἀπεράντου Διοικητηρίου, φυλασσόμενοι ὑπὸ φρουρᾶς. Χθὲς 3μισυ τὸ ἀπόγευμα ὁ Ἐσσὰτ καὶ ὁ ἀδελφός του Βεῖπ μετεφέρθησαν τῇ αἰτήσει των εἰς τὴν οἰκίαν των, κειμένην ἐντὸς τοῦ φρουρίου τῆς πόλεως.

Ἐκεῖ εἰς ἕνα παλαιόν, ἀλλὰ ἀρχοντικὸν παμμέγιστον οἰκοδόμημα εἶδον σήμερον τὴν πρωΐαν τὸν στρατάρχην Ἐσσὰτ πασσᾶν. Τοῦ ἔστειλα τὸ ἐπιοκεπτήριόν μου μὲ ἕνα ἀπὸ τοὺς πολυαρίθμους Τούρκους ὑπηρέτας του, οἱ ὁποῖοι ἦσαν εἰς τὴν αὐλήν.

Ὁ Ἐσσὰτ σὲ λίγα λεπτὰ κατέρχεται εἰς τὴν αὐλήν.

— Μὲ συγχωρεῖτε, μοῦ λέγει εἰς ὡραίαν Ἑλληνικὴν, διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ σᾶς δεχθῶ εἰς τὸ σπίτι μου. Εἶμαι ἄνω κάτω ἀκόμη. Εἴσθε δημοσιογράφος; χαίρω πολύ... Ἐνδιαφέρεσθε πιθανῶς νὰ μάθετε τὰ τῆς ἐκστρατείας μου, διατί παρεδόθην κλπ.

— Ἡ ἐκστρατεία καὶ ἡ πτῶσις τῶν Ἰωαννίνων εἶνε σημαντικώτατον γεγονὸς καὶ ὁ κόσμος ἐνδιαφέρται πασσᾶ μου νὰ μάθῃ τὰς σκέψεις σας ἐπ' αὐτῆς.

— Ἐγώ, ἀπεκρίθη ἔκαμα τὸ καθήκόν μου, καὶ ἔχω τὴν συνείδησίν μου ἥσυχον ὅτι ὑπηρέτησα πιστῶς τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὴν Κυβέρνησίν μου. Περισσότερα ἀπὸ ὅσα ἔκαμα δὲν ἠδυνάμην νὰ κάμω. Εἰς τὰ τελευταῖα ὀστρατός μου ἐστερεῖτο τῶν πάντων, διότι ἦτο ἀδύνατος ἡ τροφοδοσία καὶ ἡ ἀναχορηγία τῶν πυρομαχικῶν. Πρὸ τοιαύτης καταστάσεως ἐπῆλθε ἡ προχθεσινὴ ἐπίθεσις. Ἠτιηθέντες εἰς τὸ ἀριστερόν μας, ὅπου δὲν ἠλπίζομεν νὰ ἔχωμεν τὴν σφοδροτέραν ἐπίθεσιν, ἠναγκάσθημεν νὰ παραδοθῶμεν. Ὁμολογῶ ὅμως ὅτι ὁ Διάδοχος ἔδειξε μεγάλην στρατηγικὴν ἱκανότητα. Τὸν γνωρίζω καλά. Ἔχει πολλὰ στρατιωτικὰ προσόντα. Ἤμεθα συμμαθηταὶ εἰς τὴν Γερμανίαν καὶ ἀπὸ τότε ἐδείκνυεν ἔκτακτα προτερήματα.

Ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ τῆς συνομιλίας μας ὁ Ἐσσὰτ εἰδοποιεῖται ὅτι θὰ τὸν ἐπισκεφθῇ ὁ κ. Σοῦτσος. Παύομεν τὴν συνδιάλεξίν μας καὶ ὁ πασσᾶς ἀποχαιρετᾷ με, μοῦ λέγει:

— Ἐλπίζω νὰ σᾶς ξαναδῶ πάλιν. Τότε θὰ εἴπωμεν περισσότερα.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Σήμερον τὴν πρωΐαν ἡ πόλις ἐξύπνησε ἀπὸ τὸν ἐκκωφαντικὸν κρότον τῶν ὅπλων. Οἱ Ἰωαννῖται πρὸς ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς των ἐξέθαψαν τὰ ὅπλα των καὶ πυροβολοῦν:

— Χριστὸς ἀνέστη!
— Ἀληθῶς ἀνέστη ὁ Κύριος!

Εἶνε ὁ γενικὸς χαιρετισμός των. Εἶδον οἱ δυστυχεῖς τὴν ἀληθῆ ἀνάστασιν, ἀληθῆ ἐλευθερίαν, τὴν ὁποίαν τόσας γενεὰς ὠνειροπόλησαν. Εἶδον ἀναβλαστάνον τὸ δένδρον τῆς ἐλευθερίας, τὸ ὁποῖον τόσας γενεὰς διὰ τοῦ τιμίου των αἵματος ἐπότισαν καὶ ἔδραξαν τὰ ὅπλα πυροβολοῦντες πρὸς ἐκδήλωσιν τῆς χαρᾶς των.

Οἱ ὀδύστυχοι χρόνοι ποῦ ἡ μάνα σφίγγει τὸ παιδὶ σφιχτὰ στὴν ἀγκαλιά της», κατὰ τὸν ἐθνικόν μας ποιητὴν, παρῆλθον ἀνεπιστρεπεί. Οἱ φόνοι, τὰ βάσανα, ἡ καταστροφή, ἡ ἐρήμωσις, ἡ τυραννία ἐν γένει, ἐτάφη ὑπὸ τὴν πτέρναν τοῦ στρατηλάτου, τὸν ὁποῖον ἡ πόλις τῶν Ἰωαννίνων ἑτοιμάζεται ἐνθουσιωδῶς νὰ ὑποδεχθῇ σήμερον.

— Ἔρχεται σήμερα ὁ Διάδοχος!

Τὸ σύνθημα τὸ ὁποῖον ἐσηκώσαν εἰς τὸ πόδι ὁλόκληρον τὴν πόλιν. Ἄνδρες, γυναῖκες, παιδιά, γέροντες, ὅλοι γενικῶς ὅλοι εὑρίσκονται εἰς κίνησιν. Ὁ Διάδοχος ὁ Ἐλευθερωτὴς των ἔρχεται. Γενικὸς συναγερμός. Μόλις βγαίνω ἀπὸ τὸ σπίτι μου, ἀπὸ ἕνα σπίτι ποῦ εὗρον φιλοξενίαν τὴν ὁποίαν ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω, συναντῶ τοὺς μαθητὰς τοῦ Ὀρφανοτροφείου Γεωργίου Σταύρου ψάλλοντας ὕμνους εἰς τοὺς δρόμους.

— Μπρὸς ραγιάδες σηκωθῆτε
τὴν Ἐλευθερὶὰ χαρῆτε.

Ὁ κόσμος ξεχύνεται εἰς τοὺς κεντρικωτέρους δρόμους, ὁπόθεν μέλλει νὰ διέλθῃ ὁ νικητὴς καὶ στρατηλάτης.

Γίνεται γνωστὸν ὅτι ὁ Διάδοχος θὰ ἔλθῃ ἐξ Ἐμὶν Ἀγᾶ τὴν 1ην μ. μ. Ἀπὸ τῆς 11ης ὅμως ὁ κόσμος καταλαμβάνει ἀσφυκτικῶς τὰς ὁδοὺς ὁπόθεν θὰ διέλθῃ. Εἰς τὴν πλατεῖαν καὶ τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως σιήνονται ἀψῖδες φέρουσαι τὴν ἑξῆς ἐπιγραφήν:

«Τῷ ἐλευθερωτῇ Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου ἐνδόξῳ στρατηλάτῃ Διαδόχῳ Κωνσταντίνῳ εὐγνωμονοῦσα ἡ Ἤπειρος».

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἐνδεκάτην ἀναφαίνεται ἐν αὐτοκίνητον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπιβαίνουν αἱ δεσποινίδες Δεληγεώργη καὶ Ψύχα. Ὁ κόσμος ὑποδέχεται τὰς δεσποινίδας μὲ ζωηρὰ χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγάς. Ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ τοῦ Διοικητηρίου μέχρι τῆς εἰσόδου τῆς πόλεως εἶχαν παραταχθῆ δύο συντάγματα πεζικοῦ. Εἰς τὴν πλατεῖαν ἐσχημάτισεν ἓν τετράγωνον τὸ σύνταγμα τοῦ ἱππικοῦ ὑπὸ τοὺς κ. κ. Μαυρομιχάλην καὶ Ε. Ζουβρακάκην. Γύρω τοὺς ἐξώστας τοῦ στρατιωτικοῦ καὶ πολιτικοῦ Διοικητηρίου εἶχον καταλάβει πλῆθη γυναικῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ Ἑλληνικὰς σημαίας εἰς τὰς χεῖρας ἀνέμενον νὰ ζητωκραυγάσουν τὸν Διάδοχον. Ἀπὸ τὰ παράθυρα τοῦ Διοικητηρίου παρακολουθοῦν τὴν κίνησιν οἱ αἰχμάλωτοι Τοῦρκοι ἀξιωματικοί.

Ὀλίγον μετὰ τὴν 11ην ἤρξαντο συρρέοντες οἱ ἐπίσημοι εἰς τὴν ἔξοδον τῆς πόλεως. Ἐκεῖ κατέφθασε πρῶτος ὁ Μητροπολίτης Γερβάσιος, κατόπιν τούτου ὁ Τοῦρκος Δήμαρχος τῆς πόλεως Γιαγτὰ βέης, ὁ ἀρχιραβῖνος, οἱ πρόξενοι Ρωσίας, Αὐστρίας, Ἰταλίας Ἀγγλίας καὶ Ρουμανίας ἐν στολῇ, οἱ πρόεδροι τῶν συλλογικῶν καὶ οἱ πρόκριτοι τῆς πόλεως.

Περὶ τὴν 1ην μ. μ. ἔρχεται βραδέως βαῖνον τὸ αὐτοκίνητον τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ τῆς ἀκολουθίας του, τὰ ὁποῖα σταθμεύουν εἰς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως. Ἡ ἄφιξις τοῦ δαφνοστεφοῦς στρατηλάτου ἐχαιρετίσθη ἀπὸ τὸ φρούριον τῆς πόλεως διὰ 21 κανονιοβολισμῶν. Ἀμέσως κατελθὼν τοῦ αὐτοκινήτου ἐν μέσῳ τῶν ζητωκραυγῶν καὶ χειροκροτημάτων τοῦ πλήθους, ἔδωσε τὴν χεῖρα εἰς τὸν Μητροπολίτην, τοὺς προξένους, τὸν Δήμαρχον καὶ τοὺς λοιποὺς ἐπισήμους. Ἡ μουσικὴ ἐπαιάνιζε θούρια. Ὁ Ἐπίσκοπος προσεφώνησε τὸν Διάδοχον, ἐκφράσας Αὐτῷ τὴν διάπυρον εὐγνωμοσύνην τοῦ ἀπελευθερωθέντος ἀπὸ ζυγοῦ βαρβάρου Ἠπειρωτικοῦ πληθυσμοῦ. Ὁ Διάδοχος εὐχαριστήσας ἤπευσε, συγχρόνως δὲ ἵππευσαν οἱ Πρίγκηπες Γεώργιος, Ἀλέξανδρος καὶ Χριστόφορος καὶ τὰ μέλη τοῦ Ἐπιτελείου κ. κ. Δαγκλῆς, Δούσμανης, Μεταξᾶς, Στρατηγὸς, Λεβίδης, Καράκαλος, Λάκων, Ζαφειρόπουλος, Σουλιώτης καὶ οἱ λοιποὶ ἀξιωματικοί. Ἡ παρέλασις διὰ τῶν κεντρικῶν ὁδῶν ἦτο ἀληθὴς θρίαμβος. Οἱ θρίαμβοι τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων βεβαίως δὲν ἔχουν νὰ ἐπιδείξουν περισσότεραν αἴγλην. Ἄνθη, μῦρα, ζητωκραυγαί, χειροκροτήματα, δάκρυα τοῦ ἀπελευθερωθέντος Ἠπειρώτου ἦσαν τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς σημερινῆς πομπῆς, τῆς σημερινῆς δεξιώσεως τοῦ ἐλευθερωτοῦ.

Ὅλων μας τὰ μάτια ὑγράνθησαν ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸν

ΠΑΤΡΙΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ
Κ. ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

(ΝΑ ΚΑΡΑΤΟΜΗΘΗ)

Γίνεται σοβαρὰ συζήτησις μεταξὺ πολλῶν ἐὰν δὲν πρέπει τὸ τυχαῖον ἐφετεινὸν προηγούμενον τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς Γκαμήλας καὶ μερικῶν ἄλλων ἀηδῶν ἀποκρηάτικων θεαμάτων, νὰ χρησιμοποιήσῃ ἡ Ἀστυνομία καὶ τοῦ χρόνου καὶ κατὰ τὰς ἄλλας Ἀπόκρεω. Δὲν χρειάζεται ἤμως, νομίζομεν, ἐξαιρετικὴ σοφία, οὔτε πολλὴ σκέψις διὰ ν' ἀνοίξῃ κανεὶς τὸ στόμα του ὅσον καὶ ἡ Γκαμήλα καὶ νὰ κραυγάσῃ ἀπαντῶν εἰς τὸ ἐρώτημα ὅσον ἠμπορεῖ δυνατώτερα: «Ναί! χίλιες φορὲς ναί, ν' ἀπαγορευθῇ ἡ Γκαμήλα». Καὶ αὐτὸ εἶνε πολὺ ὀρθόν. Διότι ἐνῷ ἀφ' ἑνὸς οὔτε ἡ ζωολογία, οὔτε καὶ ἡ εὐθυμία θὰ χάσουν τίποτε ἀπὸ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ παλαιοντολογικοῦ αὐτοῦ Μαμούθ, ὁ ὁποῖος ἐμφανίζεται κάθε Ἀποκρηάν, ἀφ' ἑτέρου ἡ πρωτεύουσα θὰ κερδίσῃ εὐπρέπειαν κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ γλεντιοῦ της. Διατί νὰ ἀπατώμεθα; Ὅρον καὶ ἂν τὸ ἄτεχνον καὶ πρωτόγονον αὐτὸ ἀποκρηάτικον ζῶον ἔχει κλείσει μέσα εἰς τὸ ὀγκῶδες σῶμά του ὁμήνη ἀναμνήσεών μας, αὐταὶ δὲν τὸ ἐξωράϊζαν καθόλου καὶ τὸ ὄφιναν ἕνα ὄγκον ἀκαθαρσίας καὶ κουρελλιᾶς, τοῦ ὁποίου ἡ θέσις τὸ πολὺ πολὺ ἦτο εἰς τὸ δημοπρατήριον τῆς πρωτεύσης. Καὶ ὅμως τὸ πελώριον ἐξάπουν—θὰ ἐνθυμεῖσθε ὅτι εἶχε τόσα πόδια καὶ κυλίστα παπουτσωμένα—χάρις εἰς τὴν ἀσυδοσίαν τοῦ ἀποκρηάτικου συμβόλου, παρουσιάζετο καὶ εἰς τὸν κεντρικώτερον δρόμον, ἐκεῖ ὅπου ἐκτὸς τῶν Ἀθηναίων ἐπερπάτουν καὶ ὄχι ὀλίγοι ξένοι, εἰς τοὺς ὁποίους ἔδιδε τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος γλεντᾷ κατὰ τὸν μᾶλλον πρωτόγονον τρόπον. Ἡ μεγάλη κεφαλή της, βλέπετε, εἶχε τὴν ὀλεθρίαν αὐτὴν ματαιοδοξίαν. Ἠμπορεῖ λοιπὸν νὰ τιμωρηθῇ μὲ καρατόμησιν δι' αὐτό. Ἄλλως τε καὶ πολλαὶ μεγαλείτεραι κεφαλαὶ ὑπέστησαν τὴν ἰδίαν τρομερὰν ποινὴν διὰ μικροτέρας ἀφροσύνας, ποῦ ἐφιλοξένησαν πρὸς στιγμὴν εἰς τὸν νοῦν των.

ΠΑΛΙΝ ΤΑ ΦΕΣΙΑ

Ὁ διαμαρτυρόμενος κατὰ τοῦ σχισίματος τῶν φεσιῶν Ἀθηναῖος, τὸν ὁποῖον παρουσιάσαμεν χθὲς, δὲν εἶνε ὁ μόνος, εἰς τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ἐντύπωσιν τὸ γεγονός. Ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἔκαμαν διάφορα σχέδια καὶ ἔφθασαν εἰς συμπεράσματα ἐπὶ τῇ βάσει τῆς θορυβώδους καθαιρέσεως τοῦ παπαρουνοειδοῦς καλύμματος τῆς κεφαλῆς τῶν Ὀθωμανῶν καὶ τῶν κατοίκων τῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐννοεῖται ὅτι κανεὶς δὲν διαμαρτύρεται κατὰ τῆς καθαιρέσεως, ἀρκετοὶ δὲ κηρύσσονται καὶ ὑπὲρ τῆς καθαιρέσεως ὄχι μόνον τοῦ φεσιοῦ ἀλλὰ καὶ τῆς κάθε κεφαλῆς, ἡ ὁποία ἐπιμένει νὰ τὸ φορῇ εἰς τὰ τέως Τουρκικὰ μέρη. Ἕκαστος ὅμως ἔχει καὶ ἕνα σχέδιον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἠμποροῦσαν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀντὶ νὰ σχισθοῦν τὰ φέσια. Κάποιος μᾶς ὑπεστήριζεν ἀφελέστατα:

—Ἀντὶ νὰ σχισθοῦν τὰ φέσια αὐτά, ἠμποροῦσαν ν' ἀνοιχθοῦν καὶ νὰ ραφοῦν, ὥστε ν' ἀποτελέσουν θαυμάσια ταπέτα διὰ τὰ δημόσια κτίρια τῆς Ἠπείρου.

Ἐμείναμεν κατάπληκτοι πρὸ τοῦ μεγαλοφυοῦς σχεδίου του. Ἐτολμήσαμεν ὅμως νὰ τὸν ἐρωτήσωμεν.

—Καὶ διατί μόνον ταπέτα νὰ γίνουν ἀπὸ τὰ φέσια;

—Μὰ ἐδῶ εἶνε τὸ ζήτημα, ἀπήντησε γελῶν μὲ αὐταρέσκειαν ὁ σοφὸς ἰδεολόγος. Διὰ νὰ τὰ πατῶμεν....

Ἐπιμένομεν ὅτι αὐτὰ εἶνε τὰ ἥκιστα εὐχάριστα ἀποτελέσματα τοῦ τρελλοῦ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν Ἰωαννίνων.

ΣΥΡΜΑΤΟΠΛΕΓΜΑΤΑ

Ποῖος θὰ τὸ ἐπίστευεν; Εἶνε ὅμως μοιραῖον φαίνεται νὰ μᾶς βασανίζουν τὰ ἄθλια αὐτὰ ὀχυρωματικὰ ἔργα:

—Ἐκόπησαν τὰ συρματοπλέγματα;

—Μὰ ἔτσι λέγεται.

—Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ. Κοντεύουν νὰ μᾶς κόψουν τὴ ζωὴν αὐτὰ τὰ καταραμένα...

Ἤτον ἡ συζήτησις, ἡ ὁποία μᾶς ἐταλαιπώρει ἐπὶ μῆνας τώρα. Ἐπὶ τέλους τὰ συρματοπλέγματα τοῦ Μπιζανίου ἐθερίσθησαν. Ὁρίστε ὅμως ὅτι ἐξεφύτρωσαν ἀμέσως νέα συρματοπλέγματα, φοβερώτερα καὶ ἐπικινδυνωδέστερα, ὄχι πλέον εἰς τὸ Μπιζάνι, ἀλλὰ πολὺ πλησιέστερόν μας, δηλαδὴ εἰς τὰς Ἀθήνας. Μᾶς τὸ κατεγγέλλουν ἀξιόπιστοι μάρτυρες καὶ τὸ πιστεύομεν. Τὰ συρματοπλέγματα ποῦ προφυλάσσουν τοὺς Ἀθηναϊκοὺς κήπους ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις τῶν ἀτιθάσσων τετραπόδων καὶ διπόδων, ἄγνωστόν πως, εἰς πολλὰ μέρη ἔχουν ἐξαπλωθῆ εἰς τὸ ἔδαφος. Ἀποτέλεσμα αὐτοῦ εἶνε ὅτι ὁ ἀπρόσεκτος ποῦ πλησιάζει τὸν κῆπον διὰ νὰ θαυμάσῃ τὰ λουλούδια του, καρφώνεται εἰς τὰ περίεργα συρμάτινα φυτὰ τοῦ ἐδάφους· καὶ ἐὰν δὲν κινδυνεύῃ νὰ τραυματισθῇ, ἀποσύρει ὅμως τὸ παντελόνι του ἢ τὸ παπουτσι του ἀθλίους καὶ ἀδόξους τραυματίας, οἱ ὁποῖοι δὲν νοσηλεύονται παρὰ μόνον μὲ ἀρκετὴν ποσότητα χρημάτων.

ΝΕΟΝ ΠΟΛΕΜΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

«Εἰς τὸ πῦρ τῆς μάχης μετὰ τῶν Τούρκων» εἶνε ὁ τίτλος ἑνὸς Ἡμερολογίου τοῦ ἐν Θράκῃ πολέμου ἀπὸ τῆς 12ης Ὀκτωβρίου μέχρι 14 Νοεμβρίου 1912 ὑπὸ τοῦ Φὼν Χοχβαῖχτερ, ἐπιτελοῦς τοῦ Ὀθωμανικοῦ στρατοῦ, ἀπεσπασμένου παρὰ τῷ ἐπιτελείῳ τοῦ Μαχμοὺτ Μουχτὰρ πασσᾶ.

Τὸ βιβλίον μετεφράσθη εἰς τὴν Γαλλικὴν ὑπὸ τοῦ ταγματάρχου κ. Μινάρ. Ὁ συγγραφεὺς, ἀνώτερος ἀξιωματικὸς τοῦ Γερμανικοῦ στρατοῦ καὶ ὀργανωτὴς τοῦ Τουρκικοῦ ἱππικοῦ, ἐπεφορτίσθη ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐχθροπραξιῶν μὲ τὴν διοίκησιν μιᾶς ταξιαρχίας ἱππικοῦ εὑρισκομένης πρὸς τὰ Βουλγαρικὰ σύνορα καὶ ἤρχισεν ἀμέσως δρῶν. Αἱ σημειώσεις του, λαμβανόμεναι καθ' ἑκάστην ἡμέραν, κάποτε δὲ ὥραν πρὸς ὥραν, μᾶς εἰσάγουν εἰς τὴν ἀταξίαν τῆς κινητοποιήσεως καὶ ἐπιστρατεύσεως, μᾶς δεικνύουν πῶς ὁ ἀνώτερος αὐτὸς ἀξιωματικὸς, ἐγκαταλείψας τὴν διοίκησιν μιᾶς ταξιαρχίας, τῆς ὁποίας οὐδεὶς ἐγνώριζεν ἀκριβῶς τὸν σκοπὸν τῆς δράσεως, ἦλθε νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ἐπιτελεῖον τοῦ 3ου στρατιωτικοῦ σώματος, ὅπου ὑπῆρξεν εὐπρόσδεκτος. Ἀποτελῶν οὕτω μέρος τῶν ἀμέσως περιβαλλόντων τὸν στρατηγὸν Μουχτὰρ, ὁ συγγραφεὺς, παρέστη εἰς τοὺς πανικοὺς τῶν Σαράντα Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς Βιζύης, οἱ ὁποῖοι ἀπεφάσισαν τὴν τύχην τοῦ πρώτου μέρους τῆς ἐκστρατείας.

Ὑποχωρήσας εἰς Τσατάλτζαν μᾶς παρουσιάζει τὴν ὀργάνωσιν τῆς τελευταίας ἀμύνης τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, περιγράφει τὴν καταστροφὴν τῆς χολέρας καὶ μᾶς παρουσιάζει ἐν τέλει τὸ ἐνεργὸν μέρος, τὸ ὁποῖον ἔλαβον εἰς τὸν ἀγῶνα οἱ Γερμανοὶ ὀργανωταί.

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

Οἱ Ἀθηναῖοι ἔχουν κάθε δικαίωμα νὰ διαμαρτυρηθοῦν πρὸς τὸν οὐρανόν.

—Ἡ χθεσινὴ ἡμέρα ἦτο ἡ μᾶλλον ἐνδεδειγμένη διὰ Καθαρὰν Δευτέραν παρὰ ἡ προχθεσινή.

—Ὁ ἥλιος ἀπὸ τὸ πρωὶ ἕως τὴν δύσιν του Πακτωλὸς χρυσοῦ καὶ θάλπους καὶ γλύκας, ὁ ἄνεμος ἐλαφρὰ θωπεία, τὸ ὕπαιθρον μίγμα ἀνοιξιάτικων μύρων καὶ δροσιᾶς.

—Μόνον ὀλίγον μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου ὁ βορρᾶς μᾶς ἐνεθυμήθη καὶ ἔσπευσε νὰ μᾶς ἐπιδαψιλεύσῃ τὰς πεγερὰς περιποιήσεις του.

—Ἐὰν ὅμως ἔλειπεν ὁ ψυχρὸς αὐτὸς ἐπίλογος, ἡ χθεσινὴ ἡμέρα θὰ ἦτο ἡ πρώτη καθαρῶς ἀνοιξιάτικη ἐφετεινὴ ἡμέρα.

—Ὁ Ἑλληνικὸς πόλεμος σχεδὸν ἐτελείωσε καὶ εἰς τὴν Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον.

—Ἀντιθέτως ἐξακολουθεῖ εἰς τὰ πρόσφατα τῶν Ἀθηνῶν, τὰ ὁποῖα εὑρίσκονται καθημερινῶς καὶ ἀδιαλείπτως εἰς ἐμπόλεμον κατάστασιν.

—Οἱ νεοσύλλεκτοι ὑπὸ τοὺς ἤχους τῶν σαλπίγγων καὶ τὰ ἀρήϊα πολεμικὰ παραγγέλματα μάχονται, καταλαμβάνουν λόφους, πολεμοῦν, φονεύονται καὶ κατὰ τὸ μεσημέρι ἐπανέρχονται ἱεῖς τὸν λόχον, ὅπου τοὺς περιμένει ἀχνίζουσα φασουλάδα.

—Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι διαμαρτύρονται διὰ τὰς εἰκόνας τὰς ὁποίας δημοσιεύουν ἐπ' εὐκαιρίᾳ διαφόρων γεγονότων τὰ Ἑλληνικὰ φύλλα ἔπρεπε νὰ ἴδοῦν τὰς φωτογραφίας τοῦ Διαδόχου, αἱ ὁποῖαι ἐτέθαν τὸ φῶς εἰς τὰς Εὐρωπαϊκὰς ἐφημερίδας, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἁλώσεως τῶν Ἰωαννίνων.

—Μία ἐξ αὐτῶν δημοσιευομένη εἰς τὴν Ρωμαϊκὴν «Τριμπούναν» παρουσιάζει τὴν Α. Υ. κατά τι λευκότερον ἀπὸ φιλετικὸν ἀρχηγὸν τῶν Μαύρων τῆς Ἀφρικῆς.

ΜΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Η ΜΑΡΚΗΣΑ ΠΟΜΠΑΔΟΥΡ

ΜΕΓΑ ΙΠΠΟΤΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ χθεσινοῦ)

Οἱ λόγοι οὗτοι ἔφεραν μειδίαμα εἰς τὰ χείλη τῆς κυρὰ-Κατερίνας, ἥτις συνελθοῦσα ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐψιθύρισεν.

—Ὥστε ἀντικαθιστᾶτε τὴν δεσποινίδα Σουζών;... Ἂν ὁ κύριος τὸ ἐγνώριζε.

—Καὶ ἡ Νικόλ... Ἡ Πιερέτ; Ποῦ εἶνε;

Καὶ ἐξελθοῦσα τοῦ μαγειρείου μετέβη πρὸς συνάντησιν τῶν δύο ὑπηρετριῶν.

Ἡ Πιερὲτ ἔμεινε καὶ ἐκείνη κατάπληκτος. Ἀλλ' ἡ Νικὸλ κάτι ἐγνώριζεν.

—Ἡ Σουζὼν σοῦ εἶπε; Τὴν ἠρώτησεν ἡ Ἰουλιέττα.

—Ναί, κυρία.

—Ἀπὸ πέντε χιλιάδας εἰς τὴν κάθε μίαν σας, ἂν φανῆτε ἔξυπνες καὶ πιστές.

—Τί πρέπει νὰ κάμωμεν;

—Θ' ἀνοίξετε ἁπλῶς εἰς ἐκεῖνον ποῦ θὰ ἔλθῃ εἰς τὴν θύραν ὀλίγον πρὸ τοῦ μεσονυκτίου. Μέχρι τῆς ὥρας ἐκείνης δὲν θ' ἀνοίξετε εἰς κανένα.

—Ἔπειτα;

—Θὰ σβύσετε ὅλα τὰ φῶτα τῆς σκάλας καὶ θὰ φέρετε ἐκεῖνον ποῦ θὰ ἔλθῃ μέχρι τοῦ δωματίου τῆς κυρίας.

—Εἶνε εὔκολον. Ἀλλ' ἂν ἡ κυρία μὲ διώξῃ;

—Δὲν θὰ σὲ διώξῃ. Ἂν σὲ διώξῃ ἄλλως τε θὰ προσληφθῇς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς κυρίας δὲ Ροὰν καὶ ἀντὶ πέντε θὰ λάβῃς δέκα χιλιάδας. Δέχεσαι;

—Δέχομαι.

—Ἔχει καλῶς. Πήγαινε εἰς τὴν κουζίναν καὶ μὴ φλυαρεῖς. Ἂν σὲ ρωτήσουν νὰ πῇς ὅτι μὲ εἶχες ἰδεῖ κάποτε μὲ τὴν ἀδελφή μου Σουζών.... Ἄ! Ἡ κυρία καλεῖ.

Καὶ ἡ Ἰουλιέττα σπεύδουσα ἀνῆλθε τὴν κλίμακα καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπου ἡ Ἰωάννα ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἑνὸς καναπὲ ἐρέμβαζε κρατοῦσα ἓν βιβλίον εἰς τὴν χεῖρα.

Ἡ Ἰωάννα τὴν ἐκύτταξε καλὰ καὶ ἠρώτησεν.

—Εἶσαι ἡ νέα θαλαμηπόλος;

—Μάλιστα, κυρία. Ἐλπίζω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω ὅσον καὶ ἡ ἀδελφή μου.

—Ἄ! Ἡ Σουζὼν εἶνε ἀδελφή σας;

—Ναί, κυρία...

—Ἡ Σουζὼν μοῦ εἶπεν ὅτι θ' ἀπουσιάσῃ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας.

—Ναί! Ἔχομεν μίαν ὑπόθεσιν εἰς τὸν τόπον μας. Εἰς τὴν Σάρτρην.

—Αὐτὸ μοῦ εἶπεν ἡ Σουζών.

Καὶ ἰδιαιτέρως ἡ Ἰωάννα ἐσκέπτετο.

—Ποῦ εἶδα αὐτὸ τὸ πρόσωπον... Αὐτὰ τὰ μάτια;... Αὔριον θὰ προσέξω καλλίτερα.

Καὶ ἠρώτησε:

—Πῶς ὀνομάζεσαι;

—Ἰουλία, κυρία!

—Καλά! Διὰ νὰ μὴν ἀλλάξω τὰς συνηθείας θὰ σὲ λέγω Σουζών.

—Ὅπως θέλετε.

—Ἀπόψε δὲν θὰ δειπνήσω... Μετὰ μισὴ ὥρα νὰ μοῦ φέρῃς λίγο γάλα καὶ ἔπειτα νὰ ἔλθῃς νὰ μὲ βοηθήσῃς νὰ κατακλιθῶ.

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἐτάρασσε τὰ σχέδια τῆς Ἰουλιέττας, ἡ ὁποία ὠχρίασε.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΜΙΛΙΑ

Ἀπαγγελθεῖσα τῇ 22 Φεβρουαρίου 1913 ὑπ ὀτοῦ Σεβασμιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Κορινθίας Βαρθολομαίου ἐν τῷ ἐν Νέᾳ Κορίνθῳ Μητροπολιτικῷ ἱερῷ Ναῷ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου κατὰ τὴν τέλεσιν δοξολογίας ἐπὶ τῷ ἀγγέλματι τῆς καταλήψεως τῶν Ἰωαννίνων ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ καὶ τῆς προσαρτήσεως τῆς Κρήτης.

«Ἡ δεξιά Σου, Κύριε, δεδόξασται ἐν ἰσχύϊ· ἡ δεξιά Σου χεῖρ, Κύριε, ἔθραυσεν ἐχθροὺς καὶ τῷ πλήθει τῆς δόξης Σου συνέτριψας τοὺς ὑπεναντίους». (Ἐξόδ. ιε.' 6—7).

Νέα ἀγγελία χαροποιὰ καὶ χαρμόσυνος, ἀγγελία εὐφράνασα τὰς ἐπὶ πολλοὺς μῆνας λύπη καὶ ἀθυμία συνεχομένας καὶ παλλούσας ἡμῶν καρδίας ἤγγελται ἡμῖν σήμερον ὅτι ὁ ἀτρόμητος καὶ γενναῖος ἡμῶν στρατὸς, ὁδηγούμενος ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς, τοῦ συνετοῦ καὶ γενναίου στρατηλάτου Διαδόχου Κωνσταντίνου μετὰ πολλὰς κακουχίας καὶ ἀνεκφράστους ταλαιπωρίας καὶ καιρικὰς δυσχερείας, μετὰ πολλὰς θυσίας τετιμημένων Ἑλληνοπαίδων, οἵτινες ἔχυσαν τὸ αἷμα αὐτῶν ὑπὲρ ἱεροῦ ἀγῶνος, ἐκυρίευσε τὸ φυσικῶς καὶ τεχνικῶς ὀχυρωμένον καὶ ἀπόρθητον θεωρούμενον Μπιζάνιον, εἶτα δὲ, ὡς ὑπότερος ἀετὸς, κατέλαβε τὰ Ἰωάννινα, τὴν πόλιν τῶν αἰωνίων πόθων, ἐν ᾗ ἐγεννήθησαν μεγάλοι εὐεργέται τοῦ Ἔθνους, οἱ Ζωσιμάδαι, οἱ Καπλάνοι, οἱ Ριζάραι καὶ ἕτεροι· ἀλλὰ καὶ ἕτερον εὐφρόσυνον ἄγγελμα ἤγγελται ἡμῖν ὅτι μετὰ τοσούτους ἀγῶνας καὶ τόσας περιπετείας ἐγένετο ἡ τελειωτικὴ ἕνωσις τῆς πολυπαθοῦς Κρήτης μετὰ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ συνήλθομεν σήμερον κατὰ χρέος εἰς τὸν ἱερὸν ναόν καὶ ἀνεπέμψαμεν θερμὴν εὐχαριστήριον δέησιν πρὸς τὸν Ὕψιστον, τὸν θαυμάσια ποιοῦντα καὶ τοὺς πολεμοῦντας πόλεμον ἱερὸν βοηθοῦντα καὶ τοὺς ἐν στεναγμοῖς ὑπὸ δουλείαν διατελοῦντας ἀπολυτροῦντα. Ὥστε σήμερον ὁ νικηφόρος Ἑλληνικὸς στρατὸς εἶνε κύριος τῆς αἱμακτῆς Μακεδονίας καὶ τῆς πολυστενάκτου Ἠπείρου, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ ἀρχαία κοιτὶς τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τὸ φυτώριον τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἀλλὰ, κατὰ τὸν ἀνταποκριτὴν τοῦ Παρισινοῦ «Χρόνου», μεταβεβλημένην ἤδη εἰς ἐρείπια. Ἀμφότεραι δὲ αὗται αἱ Ἑλληνικαὶ χῶραι, ὡς καὶ ἡ προσαρτηθεῖσα ἄρτι Κρήτη, κατὰ τὰς ἀποφράδας τῆς δουλείας ἡμέρας ἦσαν καὶ αὗται γεμάται ἀδιάλειπτα μαρτύρια καὶ βαθεῖς ἀναστεναγμοὺς, καὶ πικρὰ δάκρυα καὶ κολαφισμοὺς, καὶ ἤδη ἀπολυτρωθεῖσαι κατὰ τὴν μεγάλην βουλὴν τοῦ Θεοῦ ἀποτελοῦσι μέρος ἀναπόσπαστον τῆς μητρὸς Ἑλλάδος καὶ πληροῦται νῦν ἡ ἐπῳδὸς τοῦ ἀρχαίου θρήνου, ὅτι εμὲ χρόνους, μὲ καιροὺς, πάλι δικά μας θάνε».

Ὁ μεγαλοφυὴς Ναπολέων Βοναπάρτης, ἀφοῦ κατέστρεψε τὰ Αὐστριακὰ στρατεύματα ἐν Ἰταλίᾳ καὶ προσήρτησε ταύτην εἰς τὴν Γαλλίαν ἐν ἔτει 1797, ἐσκέφθη νὰ κατάλαβῃ τὴν Ἑπτάνησον καὶ ἑτέρας Ἑλληνικὰς χώρας· διὸ ἔγραφε πρὸς τὸ Διευθυντήριον | «Ἡ κατοχὴ τῆς Ἑπτανήσου συμφέρει ἡμῖν, διότι θὰ διευκολύνῃ ἡμᾶς ἢ νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν Τουρκίαν, ἢ νὰ λάβωμεν ἐξ αὐτῆς τὸ ἐπιβάλλον ἡμῖν μερίδιον, διότι τὴν ἀπῶσιν τῆς Τουρκίας θὰ ἴδωμεν ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν. Ἀλλὰ «ἄλλα μὲν βουλαὶ βροτῶν, ἄλλα δὲ Θεὸς κελεύει». Ὁ δαιμόνιος Βοναπάρτης ἐπλανᾶτο, διότι ὁ διαμελισμὸς τῆς Τουρκίας ἔμελλε νὰ περανθῇ ἐν καιροῖς ἰδίοις, οὓς ὁ Θεὸς ὥρισε, διότι ὁ Θεὸς, ὁ συντηρῶν καὶ διέπων τὸν κόσμον, ὁρίζει καιροὺς, ἀλλοιοῖ χρόνους, καθιστᾷ Βασιλεῖς, καθαιρεῖ δυνάστας ἀπὸ θρόνων, ὑψοῖ ταπεινοὺς καὶ ἀποστέλλει ἐξόχους ἄνδρας εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν βουλῶν τῆς Θείας αὐτοῦ Προνοίας καὶ ἀπέστειλεν ἡμῖν τοιοῦτον.

Ἡ πτῶσις καὶ ἡ ἀποσύνθεσις τῆς Τουρκίας ἔμελλε νὰ γείνῃ, ὡς εἶπον, τὸν ὁρισθέντα καιρὸν ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ τῆς θαυμαστῆς καὶ ἀποτελεσματικῆς δράσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ νὰ λάβῃ ἡ Ἑλλὰς, ἡ πατρὶς τῶν ἡρώων, αὐτὴ μόνη, ἡ ποτὲ λαμπρὰ καὶ περίδοξος Ἑλλὰς, νὰ λάβῃ τὸ ἐπιβάλλον αὐτῇ, τὴν κληρονομίαν αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ἐκληροδότησε καὶ ἐπεσφράγισε διὰ τοῦ θανάτου αὐτοῦ ὁ Ἕλλην Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, ὁ ἐνδόξως ἀποθανὼν τῇ 29ῃ Μαΐου 1453, ἐν ᾗ ἐξ ἀρχῆς ἔλαβε τάξει, μὴ συνθηκολογήσας, διότι ὡς γνήσιος Ἕλλην ἀπέρριψετὴν πρότασιν τῶν Τούρκων νὰ ἀπέλθῃ μετὰ τῶν οἰκείων του, εἰπὼν: «Ἐγὼ θὰ ἀποθάνω ὑπὲρ τῆς πατρίδος μου καὶ τῆς Πίστεώς μου». Ὥστε τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος δὲν ὑπέγραψε συμβόλαιον ὑποταγῆς, ἀλλ' ὑπέκυψεν εἰς τὴν βίαν τῶν ὅπλων καὶ ἑπομένως ἐτήρησεν ἑαυτῷ πλήρη καὶ ἀκέραια τὰ δικαιώματά του.

Ἐνταῦθα γενόμενος τοῦ λόγου ἔκρινα προσῆκον κατὰ παρέκβασιν νὰ μνημονεύσω γεγονότα τινά, ἵνα γνῶτε πῶς οἱ ἄγριοι Ἀγαρηνοὶ διειργάζοντο πρὸς ἐντελῆ ἐξόντωσιν τῆς ἀθανάτου ἡμῶν φυλῆς, ἀλλ' ὁ Θεὸς, ὁ κυβερνῶν τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων, ἐματαίου τοὺς καταχθονίους αὐτῶν σκοπούς. Ὁ Σουλτᾶνος Σελὴμ ὁ Α' φύσει αἱμοχαρὴς, φονεύσας τοὺς ἀδελφούς του, τοὺς ἀνεψιούς του, ἑπτὰ Βεζύρας καὶ ἀναρίθμητον ἄλλο πλῆθος ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, ἀπεφάσισε νὰ ἐξισλαμίσῃ τοὺς χριστιανοὺς καὶ νὰ καταργήσῃ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἀλλ' ὁ τότε Μέγας Βεζύρης καὶ ὁ Σεϊχουλιζλάμης (ὁ ἀρχηγὸς τῶν Οὐλεμάδων τῶν πεπαιδευμένων), ἀπέτρεψαν αὐτὸν, διότι Θεὸς ὑπάρχει παντχοῦ καὶ ἀντιλήπτωρ τῶν ἐν κινδύνοις καὶ ἐν ἀνάγκαις, καὶ οὗ τω θεία συνάρσει τὸ Ἑλληνικὸν Γένος διεσώθη.

Ἀλλά, εἰ καὶ ἀπεσοβήθη ὁ ὁλοσχερὴς ἐκμουσουλμανισμὸς, ἐπεδιώχθη ὅμως δι' ἄλλου μέσου ὁ δεκατισμὸς τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, διότι ὁ αὐτὸς Σουλτᾶνος διέταξε νὰ συλλέγωσι χριστιανόπαιδας, οὓς νὰ ἐκμουσουλμανίζωσιν, ἵνα σχηματισθῇ ἐξ αὐτῶν ἴδιον τάγμα. Ἡρπάζοντο λοιπὸν οἱ χριστιανόπαιδες εἰς ἡλικίαν μικρὰν ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν γονέων αὐτῶν, ἀφηρεῖτο δὲ δι' αὐτοῦ τοῦ μέσου τὸ εὐρωστότερον καὶ ὑγιέστερον αἷμα τοῦ Ἔθνους. Ὁποία τῶν δυστήνων γονέων ὀδύνη! Ὁπόσα τὰ δάκρυα τῶν ἀτυχῶν μητέρων, ἀπὸ τὰς ἀγκάλας τῶν ὁποίων ἡρπάζοντο τὰ φίλτατα αὐτῶν τέκνα εἰς τὴν νεαρωτέραν ἡλικίαν, ἵνα βίᾳ ἀλλαξοπιστήσωσι καὶ ἀνατραφῶσιν ἐν ἀσεβείᾳ, ἐν ἀκολασίᾳ, ἐν διαφθορᾷ! Ὁποία ἐπώδυνος θλῖψις τοῦ δυστυχοῦς πατρὸς, σκεπτομένου ὅτι ὁ ἀγαπητὸς αὐτοῦ υἱὸς θέλει ἀναδειχθῇ μετ' οὐ πολὺ ἀπηνὴς διώκτης τῆς πατρώας αὐτοῦ θρησκείας καὶ τοῦ Ἔθνους! Ὁ χρόνος οὐκ ἐπιλείψει με διηγούμενον τὰ δεινὰ, ἅτερ ὑπέφερον οἱ τότε χριστιανοὶ ὑπὸ τῶν ἀγρίων Μουσουλμάνων.

Ἀλλὰ τὸ ὑποδεδουλωμένον καὶ τυραννούμενον Ἑλληνικὸν Ἔθνος, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἤκμασεν ὡς ἄνθος ἐφήμερον, ὡς ἄνθος μεμαραμένον, ζῶν ἐπὶ τέσσαρας καὶ πλέον αἰῶνας ὑπὸ τὸν πλέον ἀπάνθρωπον ζυγὸν, ἐπιποθοῦν τὴν ἐλευθερίαν του, δῶρον πολύτιμον, δι' ἧς δοξάζονται τὰ Ἔθνη καὶ ἡ ἀνθρωπότης προοδεύει, οὐδέποτε ἔμεινεν ἥσυχον, οὐδαμῶς· καὶ ἰδοὺ αἱ διηνεκεῖς τῶν κλεφτῶν καὶ τῶν ἁρματωλῶν διαμαρτυρίαι, οἵτινες οὐδέποτε ἔπαυσαν πολεμοῦντες τοὺς Τούρκους εἰς τὰ βουνὰ· αἱ προτροπαὶ τῶν διαπρεπῶν ἀρχόντων καὶ τῶν λογίων λαϊκῶν· αἱ ἐνδελεχεῖς ἐνθαρρυντικαὶ διδασκαλίαι τοῦ ἱεροῦ κλήρου, ὅστις ἀπὸ τῆς ἁλώσεως τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐφεξῆς διετήρησε πάντοτε, ὡς ἀληθὴς σωτηρίας Κιβωτὸς, τὸ ἐθνικὸν πῦρ τῆς ἐλευθερίας ἀκμαῖον καὶ ζωηρὸν, ἄλλοτε μὲν μὲ εὐχὰς καὶ δεήσεις, ἄλλοτε δὲ προκινδυνεύων, διότι οὕτος μόνος ἀνεδείχθη ἐν τοῖς χαλεποῖς ἐκείνοις καιροῖς ὁ προστάτης, ὁ διδάσκαλος, ὁ κηδεμὼν, τὸ καταφύγιον καὶ ἡ παρηγορία τῶν θλίψεων καὶ στεναγμῶν τῶν χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς, διασώσας καὶ τὸν ἐθνισμόν του καὶ τὴν γλῶσσαν τὴν Ἑλληνικὴν, ἤτοι τὸ ὄργανον, δι' οὗ μετ' οὐ πολὺ ἐκηρύχθη τὸ Εὐαγγέλιον, ἔγραψαν καὶ ἐλάλησαν οἱ Ἀπόστολοι καὶ οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἐνομοθέτησαν αἱ Οἰκουμενικαὶ Σύνοδοι· οἱ θούριοι παιᾶνες τοῦ Ἐθνομάρτυρος Ρήγα τοῦ Φεραίου, ὅστις ὑπὸ τῶν ἐπαισχύντων Αὐστριακῶν παραδοθεὶς εἰς τοὺς Τούρκους ὑπέστη τὸν διὰ στραγγαλισμοῦ ἀλγεινὸν θάνατον τῇ 29ῃ Μαΐου 1798· «Ὡς πότε παλληκάρια», ἔψαλλεν ὁ πλήρης πατριωτισμοῦ καὶ ἐνθουσιασμοῦ Φεραῖος, «νὰ